

TBMM KARARI

HUDUT, ŞÜMUL, MİKTAR VE ZAMANI CUMHURBAŞKANINCA TAKDİR VE TESPİT EDİLMEK ÜZERE, TÜRK SİLAHLI KUVVETLERİNİN, BİRLEŞMİŞ MİLLETLERİN MALİ VE ORTA AFRİKA CUMHURİYETİ'NDE İCRA ETTİĞİ HAREKÂT VE MİSYONLAR KAPSAMINDA YURT DIŞINA GÖNDERİLMESİ VE CUMHURBAŞKANINCA VERİLECEK İZİN VE BELİRLENECEK ESASLAR ÇERÇEVESİNDE BU KUVVETLERİN KULLANILMASI İÇİN VERİLEN İZİNİN ŞÜRESİNİN ANAYASA'NIN 92'NCİ MADDESİ UYARINCA 31/10/2022 TARİHİNDEN İTİBAREN BİR YIL UZATILMASINA DAİR KARAR

Karar No. 1346

Karar Tarihi: 26.10.2022

Birleşmiş Milletler (BM) Güvenlik Konseyinin 25/4/2013 tarihli ve 2100 (2013) sayılı Kararıyla Mali'de BM Çok Boyutlu Entegre İstikrar Misyonu (MINUSMA) ve 10/4/2014 tarihli ve 2149 (2014) sayılı Kararıyla Orta Afrika Cumhuriyeti'nde BM Çok Boyutlu Entegre İstikrar Misyonu (MINUSCA) kurulmuştur.

BM Güvenlik Konseyinin 29/6/2022 tarihli ve 2640 (2022) sayılı Kararı uyarınca MINUSMA'nın görev yönergesinde Mali'de Barış ve Uzlaşma Anlaşmasının uygulanmasının desteklenmesi birinci stratejik öncelik olarak belirlenmiş ve Mali'de istikrarın sağlanması, siyasi geçiş sürecinin desteklenmesi, devlet otoritesinin tesis edilmesine katkı sağlanması, silahlı grupların silahsızlanmasının, terhis ve topluma yeniden kazandırılmasının desteklenmesi, ulusal siyasi diyalog sürecine destek sağlanması, Mali'nin güvenliğinin yeniden inşasına yönelik uluslararası katkıların uyumlu olmasının temini, BM personeli ve sivillerin korunması, insan haklarının güvence altına alınması ve teşviki, insani yardım faaliyetlerine destek verilmesi, istikrarın sağlanması sürecinde kadınların her alanda ve düzeyde katılımının temini, silahsızlanma, yeniden entegrasyon ve güvenlik reformu bağlamında çocukların korunması ve çocuklara karşı suistimal ve hak ihlallerinin önlenmesi söz konusu Misyonun temel görevleri arasında tanımlanmıştır.

BM Güvenlik Konseyinin 12/11/2021 tarihli ve 2605 (2021) sayılı Kararı uyarınca MINUSCA'nın görev yönergesinde; Misyonun imkânları ölçüsünde ve konuşlandığı bölgelerde sivillerin korunması, sivil halka yönelik tehditlerin tespit edilmesi ve kaydedilmesi, silahlı çatışmalardan etkilenen kadınlar ve çocuklar için özel yardım ve koruma imkânlarının sağlanması, ateşkesin ve Orta Afrika Cumhuriyeti'nde Barış ve Uzlaşma Siyasi Anlaşmasının uygulanmasına ve gözetimine destek verilmesi, ülkedeki geçiş sürecinde siyasal hayatın işleyişine ve devlet otoritesinin tesis edilmesine katkı sağlanması, ülkenin toprak bütünlüğünün korunması, insani yardımların ulaştırılmasının kolaylaştırılması, BM personelinin korunması, insan haklarının korunması ve teşviki, silahsızlandırma ve ülkeye geri dönüşlere destek verilmesi ile Orta Afrika Cumhuriyeti'nde güvenliğin yeniden tesisi için reform çalışmalarının desteklenmesi gibi hususlar yer almaktadır.

MINUSMA ve MINUSCA'nın görev süreleri BM Güvenlik Konseyi tarafından belirli sürelerle uzatılmaktadır. Bu kapsamda, MINUSMA'nın görev süresi BM Güvenlik Konseyinin 2640 (2022) sayılı Kararıyla 30/6/2023 tarihine kadar, MINUSCA'nın görev süresi ise BM Güvenlik Konseyinin 2605 (2021) sayılı Kararıyla 15/11/2022 tarihine kadar uzatılmıştır.

BM tarafından ülkelere, söz konusu Misyona katılım davetinde bulunulmuştur. Ayrıca BM 70'inci Genel Kurulu görüşmeleri sırasında düzenlenen Barışı Koruma Zirvesinde bahse konu BM Misyona için ülkemizden katkı sağlanması talebinde bulunulmuştur.

Afrika'da bölgesel istikrar ve barış için tehdit oluşturan insani ve siyasi krizlerin çözümüne ülkemizce askeri katkıda bulunulmasının bölgede ve genel olarak Afrika kıtasında izlemekte olduğumuz faal dış politikamızın doğal bir uzantısını oluşturacağı değerlendirilmiş ve 2/8/2016 tarihinden itibaren bu katkımızın sağlanması için Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisi kararlarıyla gerekli izinler verilmiştir.

Bu yaklaşımdan hareketle; hudut, şümul, miktar ve zamanı Cumhurbaşkanınca takdir ve tespit edilmek üzere, Türk Silahlı Kuvvetlerinin, BM'nin Mali ve Orta Afrika Cumhuriyeti'nde icra ettiği harekât ve misyonlar kapsamında yurt dışına gönderilmesi ve Cumhurbaşkanınca verilecek izin ve belirlenecek esaslar çerçevesinde bu kuvvetlerin kullanılması için Anayasa'nın 92'nci maddesi uyarınca Türkiye Büyük Millet Meclisinin son olarak 19/10/2021 tarihli ve 1309 sayılı Kararı ile uzatılan iznin süresinin 31/10/2022 tarihinden itibaren bir yıl uzatılması Genel Kurulun 26/10/2022 tarihli 12'nci Birleşiminde kabul edilmiştir.